

Registratienr.: 1239257

Openbaar

Onderwerp

1239257 - Visie zonne- en windenergie gemeente Boxtel

Status

Besluitvormend

Voorstel

1. Het Scenario onderzoek Boxtel energieneutraal 2030 voor kennisgeving aannemen.
2. De Visie zonne- en windenergie vast te stellen.
3. Het afwegingskader voor zonneparken hierin vast te stellen.
4. Hiervoor vervolgens initiatiefnemers uit te nodigen principeverzoeken voor zonneparken in te dienen en door het college een voorkeursvolgorde vast te laten stellen.
5. Opstarten vervolgonderzoek naar het potentieel voor windparken, waar nodig met buurgemeenten.
6. Inwoners actief betrekken bij de definitieve locatiekeuzes die verder gemaakt gaan worden.

Inleiding

In het coalitieakkoord 2018-2022 is de ambitie opgenomen om in 2030 als gemeente energieneutraal te zijn. In de Visie Duurzaam Boxtel 2030 en bijbehorende uitvoeringsagenda is een scenario-onderzoek opgenomen om het optimale scenario van besparing en opwekking van energie te bepalen. Daarnaast is hierin opgenomen dat onderzoek wordt gedaan naar potentiële locaties voor zonne- en windenergie. Verder is hierin het plan opgenomen om het eerste collectieve zonnepark te realiseren.

Hiervoor is samen met adviseur Generation Energy in 2018 een Scenario-onderzoek Boxtel energieneutraal 2030 uitgevoerd, waarin onderzocht is hoe de gemeente Boxtel in 2030 het beste energieneutraal kan worden. In een tweetal klimaatateliërs is met geïnteresseerde burgers en stakeholders gekeken naar het potentieel van besparing en opwek van energie en is een aantal scenario's beoordeeld om energieneutraal te worden. Hieruit is geen optimaal scenario naar voren gekomen, maar wel veel inzicht in het potentieel voor besparing en opwek.

Om de vergunningverlening van zonneparken mogelijk te maken is het op grond van de Interim omgevingsverordening van de provincie Noord-Brabant noodzakelijk dat eerst onderzoek wordt gedaan naar de noodzaak voor zonneparken en naar mogelijke locaties hiervoor. Daarom is samen met Generation Energy een onderzoek gedaan naar mogelijke locaties voor zonneparken. De resultaten zijn op 4 februari 2020 in een beeldvormende vergadering aan de gemeenteraad gepresenteerd.

Registratienr.: 1239257

Openbaar

Inmiddels was in de stuurgroep van de Regionale EnergieStrategie NoordOost Brabant (RES NOB) overeengekomen dat er een regionale bod komt voor de opwek van hernieuwbare

elektriciteit met een lokale resultaatverplichting. Omdat uit het uitgevoerde onderzoek alleen de potentie van zonneparken en niet concreet de potentie van windparken bleek heeft de gemeenteraad gevraagd om een integrale visie aan de gemeenteraad voor te leggen. Bijgevoegde visie ligt nu aan de gemeenteraad ter vaststelling voor en vormt een afwegingskader voor zonneparken en een verkenning naar het potentieel voor windparken in de gemeente.

Beoogd resultaat

Een visie waarmee gestart kan worden met de realisatie van zonneparken conform het vastgestelde beleid en waarmee een vervolgonderzoek gedaan kan worden naar de mogelijke realisatie van (een) windpark(-en).

Argumenten

1.1 Het Scenario-onderzoek Boxtel energieneutraal 2030 dient voor kennisgeving aangenomen te worden.

De opdracht uit de Uitvoeringsagenda duurzaamheid was om in een scenario-onderzoek het optimale scenario voor energiebesparing/opwekking in Boxtel te bepalen (kijkend naar de beste bronnen voor de juiste locatie. Uit het onderzoek (zie bijlage 2) blijkt dat het niet mogelijk is om daarvoor een optimaal scenario voor te bepalen is, maar dat er meerdere scenario's en locaties mogelijk zijn. Een visie zonne- en windenergie is daarin een volgende stap.

2.1 De visie zonne- en windenergie dient vastgesteld te worden om rechtskracht te krijgen.

Uit het scenario-onderzoek en het concept bod RES NOB blijkt dat er in stedelijk gebied en op daken onvoldoende potentieel is voor zonnepanelen om in de toekomstige energiebehoefte te voorzien. Om zonneparken in het landelijk gebied mogelijk te maken moet op grond van de provinciale Interim omgevingsverordening een onderzoek gedaan zijn dat een afwegingskader vormt voor zonneparken. Dit onderzoek moet een gedegen ruimtelijke onderbouwing bieden van de behoefte aan duurzame energie en een zorgvuldige afweging inhouden van locaties in het kader van omgevingskwaliteit en zorgvuldig ruimtegebruik. Daarnaast moet er sprake zijn van afstemming met de buurgemeenten en netwerkbeheerder.

2.2 Voor het gebied Tongeren is een visie op de opwek van grootschalige energie nodig om het gekozen scenario hiervoor uit te kunnen werken.

Op 2 juli 2019 is besloten om de globale kaderstellende visie 'Tongeren' vast te stellen en scenario 1 'Tijdelijke huisvesting van spoedzoekers en/of de energietransitie' als voorkeursscenario vast te stellen. Om duidelijkheid te hebben over de mogelijkheden van de grootschalige opwek in dit gebied is het van belang dat zo snel mogelijk de Visie zonne- en windenergie vast te stellen.

3.1 Het afwegingskader voor zonneparken vormt de basis voor vergunningverlening.

Ter voldoening hieraan is het scenario-onderzoek uitgevoerd en is een afwegingskader voor zonneparken gevormd. Bij het concept bod RES NOB heeft afstemming plaatsgevonden met buurgemeenten en de netwerkbeheerder. Na vaststelling kunnen initiatiefnemers op basis van

Registratienr.: 1239257

Openbaar

dit afwegingskader principeverzoeken voor zonneparken indienen en kan op basis van de visie een voorkeursvolgorde vastgesteld worden. De initiatiefnemers die voorkeur krijgen kunnen dan vervolgens een tijdelijke omgevingsvergunning indienen. Een verleende vergunning is een indieningsvereiste voor het verkrijgen van SDE++ subsidie.

3.2 Het afwegingskader vormt input voor de toekomstige Omgevingsvisie en Omgevingsplan onder de Omgevingswet.

Het afwegingskader voor zonneparken en het potentieel voor windenergie vormt input voor de nog te vormen Omgevingsvisie en Omgevingsplan onder de Omgevingswet. Initiatiefnemers voor plannen dienen zelf de dialoog met de omgeving aan te gaan om draagvlak en maatschappelijke meerwaarde te creëren.

4.1 Door bepaling van een voorkeursvolgorde wordt een optimum van ruimtelijke kwaliteit en maatschappelijke meerwaarde bereikt.

Het afwegingskader voor zonneparken is gericht op het koppelen van zoveel mogelijk ruimtelijke opgaven. Er wordt niet alleen gestreefd naar het opwekken van zo veel mogelijk duurzame energie in de toekomst waarbij omgevingskwaliteit en een zorgvuldig ruimtegebruik voorop staat. Daarnaast moet er sprake zijn van maatschappelijke meerwaarde door minimaal 50% lokaal eigenaarschap, draagvlak, meervoudig ruimtegebruik (combineren vergroten biodiversiteit, waterberging, stikstofreductie, realisatie nieuwe natuur) en het vergroten van de efficiëntie van het elektriciteitsnetwerk.

Hierdoor worden initiatiefnemers gestimuleerd om businesscases voor zonneparken te ontwikkelen die zo veel mogelijk ruimtelijke kwaliteit en maatschappelijke meerwaarde bieden en kan het college bepalen welke initiatieven hieraan voldoen.

5.1 Om tot de realisatie van een windpark te komen is een vervolgonderzoek noodzakelijk.

Uit het onderzoek van Generation Energy blijkt dat aan de noordzijde van de gemeente Boxtel nabij de A2 en het Wilhelminapark mogelijkheden bestaan voor een windpark in een cluster van minimaal 3 windturbines. Dit park ligt langs grootschalige infrastructuur en biedt daar meer mogelijkheden voor ruimtelijke kwaliteit dan de andere locaties die zijn gelegen in cultuurhistorisch waardevolle oude ontginningen en beekdalen. Op grond van het afwegingskader landschap van de RES NOB is een minimum clustergrootte gewenst van minimaal 5 windturbines, maar op grond van de provinciale Interim omgevingsverordening geldt een minimum clustergrootte van 3 windturbines. In vervolgonderzoek dient onderzocht te worden:

- of het windpark uitgebreid kan worden op grondgebied van buurgemeenten om te komen tot de gewenste clustergrootte en robuustheid;
- of op basis van maatwerk (opstelling windturbines en ruimtelijke onderbouwing) tot een rendabele en gewenste businesscase gekomen kan worden;
- of deze businesscase (op termijn) inpasbaar is in het elektriciteitsnetwerk en mogelijkheden biedt voor systeemefficiëntie;
- of grondeigenaren hier aan mee willen werken en of dit kan leiden tot de gewenste maatschappelijke meerwaarde.

Naast nader onderzoek is hiervoor overleg noodzakelijk met de buurgemeenten, met de netwerkbeheerder, met grondeigenaren en belangengroeperingen. Dit onderzoek wordt opgestart in de tweede helft van 2020.

Registratienr.: 1239257**Openbaar**

6.1. Burgerparticipatie is essentieel om de opgave voor de grootschalige opwek van hernieuwbare elektriciteit te realiseren.

Burgerparticipatie is het door de overheid samen met belanghebbenden (inwoners, ondernemers en samenwerkingspartners) ontwikkelen van beleid of het gezamenlijk uitvoeren ervan. Dat kan op verschillende momenten en manieren. De participatieladder geeft daarbij

twee niet-actieve bestuursstijlen (informerende, raadplegende) en vier actieve (adviserende, coproducerende, meebeslissende, zelf organiserende). De zoekgebieden voor grootschalige zonne- en windenergie volgen grotendeels uit provinciaal beleid en ruimtelijke beperkingen. Die lenen zich niet voor actieve burgerparticipatie. Als naar aanleiding van de vaststelling van de visie door initiatiefnemers concrete locaties voor grootschalige zonne- en windenergie worden aangedragen leent zich dit wel voor een meer actieve vorm van burgerparticipatie en stimuleren we het bereiken van de gewenste maatschappelijke meerwaarde door belanghebbenden. Als lokale partijen daar het initiatief in nemen leidt dit ook tot meer draagvlak en een eerlijke verdeling van de lusten en lasten. Onder de Omgevingswet moeten initiatiefnemers zelf de dialoog zoeken met de omgeving. We kunnen de opgave alleen realiseren als inwoners, (lokale) ondernemers en organisaties daar actief in participeren.

Kanttekeningen

1.1 Om tot gewenste en rendabele businesscase te komen voor zonne- en windparken is de gemeente afhankelijk van anderen.

Om tot een goede mix van zonne- en windenergie te komen moeten rendabele businesscases mogelijk zijn om de gewenste ruimtelijke kwaliteit en maatschappelijke meerwaarde te bereiken. Hierbij is de gemeente afhankelijk van landelijke wetgeving en subsidieregelingen. Om de inpassing van zonne- en windenergie op het elektriciteitsnetwerk mogelijk te maken zijn investeringen in het elektriciteitsnetwerk door Enexis en Tennet vereist. Om de efficiëntie van dit netwerk en daardoor de inpassing te vergroten, is een aanpassing van de Elektriciteitswet noodzakelijk. Daarnaast zijn we afhankelijk van de mate en snelheid waarmee Enexis investeringen kan plegen om deze inpassing mogelijk te maken.

Verder zijn we afhankelijk van de hoogte van landelijke subsidieregelingen als de SDE++ en postcoderoosregeling, die met name bepalen of initiatiefnemers kunnen komen met plannen van voldoende kwaliteit. Om andere ruimtelijke opgaven te kunnen koppelen aan de opwek van hernieuwbare elektriciteit is cofinanciering vanuit fondsen of subsidie noodzakelijk.

Naast buurgemeenten, grondeigenaren en initiatiefnemers is ook lokaal draagvlak van omwonenden en belangengroepen van belang.

Financiën

De kosten voor de externe advisering worden gedekt uit de post duurzaamheid algemeen, grootboeknummer 62845000. Vervolgonderzoek is maatwerk en de kosten hiervoor zijn afhankelijk van de bijdrage van grondeigenaren en buurgemeenten. De financiering van zonne- en windparken is een taak van bij voorkeur inwoners en lokale initiatiefnemers.

Registratienr.: 1239257

Openbaar

Uitvoering

Na besluitvorming is in het derde kwartaal van 2020 gedurende een termijn van een maand het mogelijk om principeverzoeken in te dienen voor een maximaal 50 hectare aan zonneparken. Vervolgens wordt door de werkgroep WUBBB de verzoeken beoordeeld op ruimtelijke kwaliteit en maatschappelijke meerwaarde. Om de maatschappelijke meerwaarde te beoordelen kan het college onafhankelijke externe adviseurs aanwijzen die de werkgroep ondersteunen. Op basis van dit advies wordt een voorkeursvolgorde bepaald en door het college vastgesteld.

Communicatie

Alle inwoners en relevante belangengroepen zijn uitgenodigd deel te nemen aan het scenario-onderzoek. In drie werkateliers zijn ruim 75 inwoners per keer betrokken geweest. Daarnaast zijn belangengroepen vertegenwoordigd in het klimaatpanel en bij drie afzonderlijke bijeenkomsten geraadpleegd en om input gevraagd bij het scenario-onderzoek, het afwegingskader voor zonneparken en de verkenning naar het potentieel voor windparken. In beeldvormende vergaderingen is de raad geïnformeerd over het scenario-onderzoek en het afwegingskader voor zonneparken. In een beeldvormende vergadering op 23 juni 2020 is de raad geïnformeerd door Generation Energy over de verkenning van het potentieel voor windparken en over de Visie zonne- en windenergie heeft de gelegenheid gehad om hierover vragen te stellen.

Inwoners worden actief betrokken bij de definitieve locatiekeuzes die verder gemaakt gaan worden.

Boxtel, 7 juli 2020

Burgemeester en wethouders van Boxtel,
de secretaris,
A.E. Kraal

de burgemeester,
R.S. van Meygaarden

Bijlagen

Bijlage 1: Visie zonne- en windenergie.

Bijlage 2: Scenario onderzoek Boxtel energieneutraal 2030

Ter inzage

1.

Contactpersoon

Mw. S.K. Maas, teammanager RMEO-Maatschappelijke en Economische Ontwikkeling,
s.maas@mijngemeentedichtbij.nl, 073-5531289.

Registratienr.: 1239257

Aanhef

De raad van de gemeente Boxtel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 7 juli 2020;

Besluit

1. Het Scenario onderzoek Boxtel energieneutraal 2030 voor kennisgeving aannemen.
2. De Visie zonne- en windenergie vast te stellen.
3. Het afwegingskader voor zonneparken hierin vast te stellen.
4. Hiervoor vervolgens initiatiefnemers uit te nodigen principeverzoeken voor zonneparken in te dienen en door het college een voorkeursvolgorde vast te laten stellen.
5. Opstarten vervolgonderzoek naar het potentieel voor windparken, waar nodig met buurgemeenten.
6. Inwoners actief betrekken bij de definitieve locatiekeuzes die verder gemaakt gaan worden.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering 1 september 2020;

De gemeenteraad van Boxtel,
de griffier,
I.H.M. Smits

de voorzitter,
R.S. van Meygaarden

Registratienr.: 1239257

Onderwerp

1239257 - Visie zonne- en windenergie gemeente Boxtel

Samenvatting

De Visie zonne- en windenergie gemeente Boxtel vormt een afwegingskader voor zonneparken en een verkenning naar het potentieel voor windparken in de gemeente Boxtel. Aan de hand van dit afwegingskader kunnen initiatiefnemers uitgenodigd worden om principeverzoeken in te dienen voor zonneparken en kan vervolgens een voorkeursvolgorde bepaald worden. Op grond van het Afwegingskader landschap van de RES NOB worden zonne- en windparken op natuurbestemmingen, oude ontginningen en beekdalen uitgesloten. Ter voldoening aan de RES opgave voor hernieuwbaar op te wekken van hernieuwbare elektriciteit en de ambitie om in 2030 energieneutraal te zijn is op grond van de zonneladder een ruimtelijk afweging gemaakt en wordt beperkt ruimte gegeven aan zonneparken op basis van de verwachte netwerkcapaciteit. Voor windenergie is een verkenning van het potentieel gemaakt. Dit moet nader uitgewerkt worden om inzicht te krijgen in een toekomstige mix van hernieuwbare elektriciteit uit zonne- en windenergie.

Voorstel

1. Het Scenario onderzoek Boxtel energieneutraal 2030 voor kennisgeving aannemen.
2. De Visie zonne- en windenergie vast te stellen.
3. Het afwegingskader voor zonneparken hierin vast te stellen.
4. Hiervoor vervolgens initiatiefnemers uit te nodigen principeverzoeken voor zonneparken in te dienen en door het college een voorkeursvolgorde vast te laten stellen.
5. Opstarten vervolgonderzoek naar het potentieel voor windparken, waar nodig met buurgemeenten.
6. Inwoners actief betrekken bij de definitieve locatiekeuzes die verder gemaakt gaan worden.

Besluit

Datum: